

16/2/47

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΘΕΑΤΡΟΝ "ΟΔΥΜΠΙΑ,,

ΚΥΡΙΑΚΗ 16 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1947, ΩΡΑ 11 Π. Μ.

ΣΥΝΑΥΔΙΑ

ΤΗΣ

ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ

ΑΘΗΝΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ
Φ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ

ΣΟΛΙΣΤ
ΒΥΡΩΝ ΚΟΛΑΣΗΣ
(ΒΙΟΔΙ)

ΤΙΜΑΙ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ

ΠΛΑΤΕΙΑ	ΔΡΧ.	4.000
ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟΝ	»	4.000
ΕΞΩΣΤΗΣ	»	4.000
ΘΕΩΡΕΙΟΝ Β'	»	3.000
ΥΠΕΡΩΝ	»	2.000

ΤΙΜΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΡΧ. 500

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

1. Lohengrin R. WAGNER
(Πρελούντιο)
2. Ένας παληός θρῦλος ΓΕΩΡΓ. ΠΛΑΤΩΝΟΣ
Γιά ὀρχήστρα
(Πρώτη ἐκτέλεσις)
3. Κοντσέρτο γιά βιολί καί ὀρχήστρα AL. GLAZOUNOW
Moderato — Andante —
Riù animato — Allegro —
Allegretto — Riù animato
Σόλιστ ὁ κ. Βύρων Κολάσης

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

4. Συμφωνία ἀρ. 6 (Παθητική) P. TSCHAÏKOWSKY
(*Ерy. 74)
 - I. Adagio — Allegro non troppo —
Andante — Moderato mosso — Andante
 - II. Allegro con grazia
 - III. Allegro molto vivace
 - IV. Finale

R. WAGNER
LOHENGRIN (ΠΡΕΛΟΥΝΤΙΟ)

Τό Πρελούδιο του «Λόενγκριν» είναι άπ' τις πειό θαυμαστές σελίδες του Βάγνερ, και άπασχόλησε ιδιαίτερα τούς μουσικολόγους. Είναι καμωμένο με ένα μόνο θέμα που συμβολίζει τ ό Γ κ ρ ά λ. Τό όλο δίνει τήν εικόνα—όπως πολύ σωστά παρατηρεί στή σχετική του μελέτη ό Μπερλιόζ—ένός «ήθελιμέ-νου *crescendo* και *diminuendo*». Τό μυστηριώδες θέμα άκούεται πρώτα στήν όξυτάτη περιοχή τών βιολιών, κατόπι περνά στίς βιόλες, τά βιολοντσέλλα, τά κλαρινέττα κ.λ.π., αύξάνει σέ ένταση χάρις στίς σάλπιγγες και τά τρομπόνια και άφου άποκορυφωθεί σέ δύναμη, σβύνει πάλι σιγά, σιγά στά πειό αϊθέρια ύψη τής όρχήστρας. Ό Βάγνερ βλέπει στό πρελούδιο του Λόενγκριν τό σώμα τών άγγέλων που φέρνει στους Ιππότες του Άγ. Γκράαλ τό ίερό ποτήριο. Για τόν Λιστ τό πρελούδιο αυτό είναι ένας θαμιάσιος ναός και για τόν Μπωτελαίρ «ή όπτασία αυτού του παραδείσου».

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΛΑΤΩΝΟΣ
ΕΝΑΣ ΠΑΛΗΟΣ ΘΥΛΟΣ

Είναι ένα έργο, που ένεπνεύσθη ό συνθέτης άπό μία έπίσκεψή του στόν άρχαίο Μυστρά.

Τό περιήημο κάστρο του, τά έρειπωμένα άπ' τό χρόνο παλάτια του, που στέκονται άκόμη με τόν έπιθλητικό όγκο τους σιωπηλοί μάρτυρες μιάς περασμένης εποχής και που κρύβουν μέσα τους τόσες άγνωστες σελίδες ζωής τών Μεγιστάνων του καιρου εκείνου, τό βουθό μυστήριο τής σιωπής που άπλώνεται τώρα πάνω στή Βυζαντινή νεκρούπολι και ή ύποβλητική άτμόσφαιρα που πλημμυράει τό κάθε τι με μυστικοπάθεια, ζωντάνεψαν σιγά-σιγά στή φαντασία του συνθέτη μίαν άγνωστη Ιστορία που μοιάζει σά παραμύθι και σά θρύλος...

ΑΙ. GLAZOUNOW
ΚΟΝΤΣΕΡΤΟ ΓΙΑ ΒΙΟΛΙ ΚΑΙ ΟΡΧΗΣΤΡΑ

Ό Ρώσος συνθέτης Άλέξανδρος Γκλαζουνώφ, που πέθανε κατά τό διάστημα του τελευταίου πολέμου στό Λένινγκραντ, όπου είχε διαδεχθή τόν Μπαλακίρεφ και τόν Ρίμσκυ-Κορσακώφ, ως διευθυντής του εκεί Όδείου, είναι μιά Ιδιόρρυθμος μουσική φυσιογνωμία. Γιατί ενώ άγίς άρχές του σταδίου του ήταν θερμός θιασώτης του έθνικισμού στή μουσική, δείγμα του όποιου μάς δίνει τό πασίγνωστο συμφωνικό του ποίημα «Stepka Razine», σιγά-σιγά άπεμακρύνθη άπ' τις τάσεις αυτές για νά γίνη, σόν τῶ χρόνῳ, βαγνεριστής και νεοκλασσικός. Τις τάσεις αυτές άποκαλύπτει και τό κοντσέρτο για βιολι και όρχήστρα, γραμμένο σέ άφογο φόρμα και με μιά καταπληκτική δεξιοτεχνία, τόσο στό μέρος σόλο, όσο και στήν άρχιτεκτονική του συνόλου, που τό κάνει ένα άπ' τά πειό ένδιαφέροντα κοντσέρτα τής σύγχρονης μουσικής φιλολογίας.

P. TSCHAÏKOWSKY

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΡ. 6

(ΠΑΘΗΤΙΚΗ)

Ἡ «Ἑκτη Συμφωνία» (Παθητική) τοῦ Τσαϊκόφσκυ εἶναι τὸ κύκνειον ἄσμα τοῦ μουσουργοῦ. Στὸ δημιουργικὸ τοῦ δρόμο ὁ Τσαϊκόφσκυ ἀκολοῦθεῖ τὸν Μότσαρτ, τὸν «Μουσικὸ τοῦ Χριστοῦ», ποῦ εἶχεν ἀρχίσει ν' ἀγαπᾷ ἀπὸ ἐξῆ χρόνων παιδάκι καὶ στὸν ὁποῖον ἔμεινε πιστὸς σ' ὅλη του τὴ ζωὴ. (Πρῶτο θέμα τοῦ πρώτου μέρους σὲ ὕφος Μότσαρτ, μὲ Ἰταλοφανῆ μελωδικὴ φράση χρωματισμένη μὲ τὸν ἰδιότυπο χαρακτήρα τοῦ συνθέτου. — Δεύτερο μέρος τῆς Συμφωνίας — ἐξόμωση τοῦ πνεύματος μέσα στὴ χαρὰ τῆς ρωσικῆς φύσεως. — Τρίτο μέρος — σκέρτσο — μὲ τὶς ἀρμονικὰς ἀλύσσους τῆς τετάρτης καὶ μὲ τὴν ἰδιότροπη μελωδία). Τέλος μὲ τὸ τέταρτο μέρος ὁ Τσαϊκόφσκυ προσεγγίζει τὸ ἀνεξερεύνητο καὶ ἀλυτον ἐρώτημα γιὰ τὸν πέρα κόσμον· ἡ πένιμη σκέψη ἐξαφανίζεται διὰ τῆς συμφιλώσεως μὲ τὸ θάνατο· (ἡ τελευταία Coda μᾶς θυμίζει πολὺ τὸ ἀνάλογο μέρος τῆς σκηνῆς τοῦ θανάτου τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ «Ρωμαίου καὶ Ἰουλιέττας» τοῦ αὐτοῦ συνθέτου). Ἡ «Παθητικὴ Συμφωνία» τὸ ἀριστούργημα τοῦ Τσαϊκόφσκυ, ἔχει τὸ συνειθισμένον τύπον τῆς συμφωνίας σὲ τέσσερα μέρη, χωρισμένα τὸ ἓνα ἀπ' τὸ ἄλλο, ἀλλὰ ἐνωμένα ταυτόχρονα μὲ μιὰ καὶ τὴν αὐτὴ κυκλικὴ σκέψη καὶ τὸ ἴδιο σχέδιον τοῦ συνθέτου. Τὰ θέματα εἶναι πολὺ ἀνεπτυγμένα καὶ θαυμάσια δουλεμένα, κυρίως στὸ τρίτο μέρος τῆς συμφωνίας (scherzo). Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ἔργου δὲν μᾶς ἄφησεν ὁ συνθέτης τίποτε τὸ συγκεκριμένο· εἶναι ὅμως βέβαιον ὅτι ὡς κατασκευὴ καὶ τύπος ἡ «Παθητικὴ» ἔχει στενὴ σχέση μὲ τὴν 4ῃ καὶ τὴν 5ῃ Συμφωνία, τὶς ὁποῖες χαρακτηρίζει τὸ ἴδιο αἶσθημα ἀπελπισίας καὶ ἀδυναμίας μπροστὰ στὴ σκληρὴ καὶ ἀμείλικτη εἰμαρμένη. Στὸ τελευταῖον μέρος τῆς Συμφωνίας (Finale - Adagio lamentoso) ἡ ἀπελπισία αὐτὴ καὶ ἡ ἀδυναμία κατευνάζονται διὰ τῆς συμφιλώσεως πρὸς τὸ θάνατον καὶ τῆς βυθίσεως στὴν αἰωνία ἡσυχία, σὰν νὰ προαναγγέλλουν τὸ θάνατον τοῦ συνθέτη ποῦ ἀκολούθησε λίγο καιρὸ ὕστερ' ἀπ' τὴν ἐκτέλεσιν τῆς «Παθητικῆς». Ὁ Τσαϊκόφσκυ εἶναι πρώτης τάξεως συμφωνιστῆς, γεμάτος μεγαλεῖο, νεῦρα καὶ χρῶμα· ξέρεῖ νὰ χειρίζεται καὶ νὰ συνδυάζῃ τὰ στοιχεῖα τῆς ὀρχήστρας μὲ καταπληκτικὴν ἐπιδεξιότητα. Εἶναι ἐπίσης καὶ ἀρμονιστῆς πολὺ ἐξησκημένος, λεπτὸς καὶ πολλὰς φορὰς ἐξεζητημένος. Ἡ ὀρχήστρα του εἶναι γεμάτῃ λάμψη καὶ ποικιλία καὶ ἀπὸ τὸ σύνολόν της ἐπιτυγχάνονται ἀποτελέσματα περὶεργα, νέα καὶ ἀπροσδόκητα.